

- 1 Prin sentință, Curtea de Apel I, reținând lipsa plângerii prealabile, a respins acțiunea reclamantului, având ca obiect anularea ordinelor președintelui A.N.S.V., întemeiată pe dispozițiile art. 9 din Legea nr. 554/2004, modificată și completată, formulată ulterior admiterii excepției de neconstituționalitate a actului normativ – temei legal al actului contestat.**

Împotriva acestei sentințe a formulat recurs reclamantul.

Înalta Curte de Casație și Justiție, soluționând recursul, a decis:

- A. admiterea recursului, reținând că instanța de fond a interpretat și aplicat greșit prevederile art. 7 alin.(5) coroborat cu art. 9 alin.(4) din Legea nr. 554/2004, modificată și completată;
- B. respingerea recursului, reținând că, potrivit art. 7 alin.(1) din Legea nr. 554/2004, modificată și completată, plângerea prealabilă este obligatorie în orice litigiu care are ca obiect anularea unui act administrativ;
- C. admiterea recursului, reținând că plângerea prealabilă nu a fost invocată de pârât în condițiile normei de procedură civilă și nu a fost pusă în discuția contradictorie a părților.

Răspuns: A

- 2 Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel P reclamantul a solicitat anularea raportului de evaluare a stării de incompatibilitate emis de Agenția Națională de Integritate prin care s-a constatat starea de incompatibilitate a acestuia, întrucât s-a reținut că în perioada 22.06.2004-1.09.2009 a deținut concomitent funcția de primar al comunei X și administrator al SC V SRL, contrar dispozițiilor art. 87 alin.(1) lit.d) din Legea 161/2003. Curtea de Apel P a admis contestația reclamantului și a anulat raportului de evaluare a stării de incompatibilitate, reținând că la 22.06.2004 reclamantul și-a dat demisia din funcția de administrator al societății, a admis cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate invocată de reclamant și a respins cererea de suspendare a cauzei până la soluționarea acestei excepții.**

Împotriva acestei sentințe a formulat recurs A.N.I., în cuprinsul căruia a susținut că hotărârea recurată este netemeinică și nelegală, întrucât demisia reclamantului din funcția de administrator la data de 22.06.2004 nu a condus la pierderea acestei calități, care însă a intervenit la un moment ulterior, respectiv la data de 01.09.2009, când Tribunalul D a dispus retragerea reclamantului din cadrul SC V SRL și revocarea din funcția de administrator, aceste mențiuni fiind înscrise și la Oficiul Registrului Comerțului (O.R.C.).

Înalta Curte de Casație și Justiție, soluționând recursul:

- A. a admis recursul, cu motivarea că demisia/retragerea din funcția de administrator produce efecte de la data înscririi acestor mențiuni la O.R.C, doar de la acest moment putând fi asigurată opozabilitatea față de orice persoană interesată, astfel că reclamantul, în perioada 22.06.2004-01.09.2009, s-a aflat în stare de incompatibilitate prin deținerea simultană a funcției de primar al comunei X și de administrator al SC V SRL;
- B. a respins recursul formulat de A.N.I., apreciind că instanța de fond a reținut corect că demisia/retragerea din funcția de administrator produce efecte de la data manifestării de voință unilaterală și nu de la data înscririi acestei mențiuni la O.R.C., astfel că prin actul de demisie înregistrat în evidența societății la 22.06.2004 s-a dovedit că reclamantul a renunțat în termenul legal la calitatea de administrator al SC V SRL;
- C. a suspendat cauza până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate invocată de reclamant.

Răspuns: B

- 3 Prin Încheiere, Curtea de Apel B a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.4 alin.(2) și (3) din Legea nr.554/2004, excepție ridicată de Asociația..., într-o cauză, în cadrul căreia Uniunea a invocat două excepții de nelegalitate împotriva unor decizii ale Oficiului..., susținându-se, în esență, că textele legale criticate permit interpretarea potrivit căreia exercitarea controlului judecătoresc al actelor administrative pe calea excepției de nelegalitate se poate face de orice instanță de fond, or, din dispozițiile art.2 alin.(1) lit.f) și g) din Legea nr. 554/2004, rezultă că doar instanțele specializate de contencios administrativ sunt competente să soluționeze excepția de nelegalitate, conform dispozițiilor art.126 alin.(6) din Constituție, potrivit cărora "controlul judecătoresc al actelor administrative ale autorităților publice, pe calea contenciosului administrativ, este garantată (...)", ceea ce a făcut ca, după modificarea prevederilor legale criticate prin Legea nr. 76/2012, în practica judiciară să se pronunțe soluții contradictorii cu privire la competența materială de soluționare a excepției de nelegalitate.

Prin decizie, Curtea Constituțională a:

- A. admis excepția și a constatat că prevederile art.4 alin.(2) și (3) din Legea nr.554/2004 sunt neconstituționale, introducând un regim juridic diferit în privința actelor administrative cu caracter normativ în raport cu actele administrative cu caracter individual, contrar prevederilor art.2 alin.(1) lit.f) și g) din Legea nr.554/2004, care definesc noțiunile de „contencios administrativ” și, respectiv, „instanță de contencios administrativ”, ceea ce contravine dispozițiilor art.126 alin.(6) din Constituție;
- B. respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.4 alin.(2) și (3) din Legea nr.554/2004 reținând, în esență, că în lipsa oricărei distincții privind controlul judecătoresc al actelor administrative în cuprinsul art. 126 alin. (6) din Constituție, acest concept se referă, în egală măsură, atât la controlul de legalitate al actelor administrative ale autorităților publice exercitat pe cale principală, cât și la controlul de legalitate al acestora exercitat pe calea incidentală a excepției de nelegalitate, iar sintagma "instanțele de contencios administrativ" este menționată expres în teza a doua a aceluiasi alineat, cu referire la competența exclusivă a acestor instanțe de a soluționa cererile persoanelor vătămate prin ordonanțe sau dispoziții din acestea declarate neconstituționale;
- C. admis excepția și a constatat că prevederile art.4 alin.(2) și (3) din Legea nr.554/2004 sunt neconstituționale, fiind contrare principiului potrivit căruia controlul actelor administrative ale autorităților publice, realizat fie pe cale principală, fie pe calea incidentală a excepției de nelegalitate, revine exclusiv instanței de contencios administrativ, așa cum este statuat prin dispozițiile art.126 alin.(6) din Constituție, conform cărora "controlul judecătoresc al actelor administrative ale autorităților publice, pe calea contenciosului administrativ, este garantată (...)" .

Răspuns: B

- 4 Litigiul are ca obiect cererea de anulare a Notei de constatare a neregulilor și de stabilire a corecțiilor financiare nr. CA .../12.03.2013 privind proiectul cu titlul „Reparații capitale străzi cu dotare tehnico-edilitară în municipiul ...”, beneficiar U.A.T. Municipiul ..., prin care s-a aplicat reclamantului o corecție financiară de 25% din valoarea unui contract de lucrări, reprezentând un debit în valoare de

Prin sentință, Curtea de Apel AI – Secția de contencios administrativ și fiscal a admis excepția necompetenței sale teritoriale, invocată de către pârâtul Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului și, în consecință, a trimis cauza spre competență soluționare Curții de Apel B – Secția de contencios administrativ și fiscal.

La rândul său, prin sentință, Curtea de Apel B – Secția de contencios administrativ și fiscal a admis excepția necompetenței sale teritoriale, invocată de către această instanță din oficiu, și, în consecință, a declinat competența de soluționare a cauzei în favoarea Curții de Apel AI – Secția de contencios administrativ și fiscal.

În regulaturul de competență, Înalta Curte de Casație și Justiție a stabilit:

- A. competența teritorială aparține Curții de Apel B – Secția contencios administrativ și fiscal, pentru că litigiul a survenit între părți în timpul executării Contractului de finanțare nr. .../01.05...., și privește nerespectarea, de către reclamantă, a clauzei contractuale referitoare la obligația de a respecta legislația în domeniul achizițiilor publice, fiind, astfel, incidente dispozițiile art. 23 alin.(1) din contract, de atribuire a competenței teritoriale instanțelor competente material din municipiul B;
- B. competența teritorială aparține Curții de Apel AI – Secția de contencios administrativ și fiscal, pentru că litigiul survenit între părți are ca obiect contestarea unui act administrativ emis în condițiile prevederilor OUG nr. 66/2011, fiind incidente dispozițiile art.10 din Legea nr.554/2004, iar reclamantul și-a manifestat deja opțiunea de a sesiza instanța de la sediul său, prin introducerea acțiunii pe rolul Curții de Apel AI;
- C. competența teritorială aparține Curții de Apel B – Secția civilă, ca instanță de la sediul pârâtului, obiectul litigiului fiind executarea/neexecutarea unui contract de finanțare, care nu are caracter administrativ în sensul prevederilor art.2 alin.(1) lit.c) din Legea nr.554/2004.

Răspuns: B

- 5 Prin Încheiere, Tribunalul D - Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 10 alin. 1 indice1 din Legea nr. 554/2004, excepție ridicată într-o cauză având ca obiect soluționarea unei acțiuni în anularea unui act administrativ, în contextul invocării excepției lipsei de competență materială a tribunalului, în ipoteza în care aceasta ar fi respinsă pe considerentul că dispozițiile art.10 alin. 1 indice1 din Legea nr. 554/2004 se aplică stricto sensu doar în privința actelor administrative emise de autoritățile publice centrale, nu și celor emise de organismele intermediare regionale în executarea unui mandat administrativ cu reprezentare încheiat cu o autoritate publică centrală.**

Prin decizie, Curtea Constituțională a:

- A. admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art.10 alin. 1 indice1 din Legea nr.554/2004 sunt neconstituționale în măsura în care cererile privind actele administrative emise de organismele intermediare regionale care au ca obiect sume reprezentând finanțarea nerambursabilă din partea Uniunii Europene, indiferent de valoare, nu se soluționează în fond tot de către secțiile de contencios administrativ și fiscal ale Curților de apel, așa cum textul prevede competența materială de soluționare pentru același tip de cereri privind actele administrative emise de autoritățile publice centrale, dispozițiile art.10 alin.1 indice1 din Legea nr.554/2004 fiind contrare principiilor constituționale statuate la art.148 alin.(1) și (4) și la art.16 din Constituție;
- B. respins excepția de neconstituționalitate ca neîntemeiată, reținând că dispozițiile art.10 alin. 1 indice1 din Legea nr.554/2004 sunt constituționale, fiind conforme principiilor constituționale statuate la art.126 din Constituție, legiuitorul având prerogative depline în stabilirea competenței instanțelor;
- C. a respins excepția de neconstituționalitate ca inadmisibilă stabilind că nu are competența ca, în cadrul controlului de constituționalitate, să efectueze operațiunea de interpretare și de aplicare concretă de către instanțele competente a dispozițiilor legale incidente în cauzele cu care au fost învestite.

Răspuns: C

- 6 Prin sentință, Curtea de Apel TM - Secția de contencios administrativ și fiscal a suspendat executarea și a anulat Ordinul nr. X/2011 emis de Autoritatea Națională a Vămirilor, dispunând reintegrarea reclamantului B.A. în funcția publică de inspector vamal, a obligat autoritatea publică pârâtă să plătească reclamantului o despăgubire egală cu salariile indexate, majorate și recalulate de care ar fi beneficiat începând cu data de 8.08.2011 până la data reintegrării efective. Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că Ordinul nr. X/2011, prin care s-a dispus eliberarea reclamantului din funcția publică deținută, a fost emis în temeiul Ordinului nr.2406/ 2011 și al Ordinului nr.2407/2011, emise de A.N.A.F., prin care s-a aprobat structura organizatorică a Autorității Naționale a Vămirilor și statul de funcții, care nu au fost publicate în Monitorul Oficial al României, deși exista această obligație potrivit dispozițiilor art. 11 din Legea nr.24/2000, ceea ce atrage sancțiunea inexistenței lor și, pe cale de consecință, a inopozabilității, astfel încât efectele juridice ale acestora nu îi pot fi opuse reclamantului.**

Împotriva acestei sentințe au declarat recurs pârâtele Autoritatea Națională a Vămirilor și Agenția Națională de Administrare Fiscală, susținând că în mod greșit a reținut instanța de fond că ordinele respective ar avea caracter normativ, iar pe fondul cauzei, procesul de reorganizare și de reducere a posturilor, inclusiv a postului deținut de reclamant, a fost real și efectiv.

Soluționând recursul, Înalta Curte de Casație și Justiție a decis:

- A. admiterea recursului, cu consecința desființării soluției instanței de fond și respingerii acțiunii formulate, reținând că ordinele care au constituit temeiul legal al emiterii ordinului de eliberare din funcția publică deținută de reclamant nu pot avea caracter normativ, iar procesul de reorganizare și de reducere a posturilor, inclusiv a postului deținut de reclamant, a fost real și efectiv, cum în mod judicios au susținut autoritățile recurente;
- B. admiterea recursului, constatând că cele două ordine sunt acte administrative cu caracter individual. În consecință, a casat sentința atacată și a trimis cauza pentru continuarea judecării aceleiași instanțe, care reținuse ca singur temei inexistența celor două ordine care au stat la baza emiterii ordinului de eliberare din funcție, fără a mai cerceta celelalte critici ale reclamantului;
- C. respingerea recursului, reținând că soluția instanței de fond este legală și temeinică, ordinele care au stat la baza emiterii ordinului de eliberare din funcție a reclamantului fiind două acte administrative cu caracter normativ, iar nepublicarea acestora atrage sancțiunea inexistenței lor, ceea ce lipsește de temei legal însuși ordinul atacat, prin care s-a dispus eliberarea din funcție a reclamantului.

Răspuns: B

- 7 Prin sentință, Curtea de Apel B a respins ca nefondată acțiunea formulată de UAT VC, reținând că aceasta nu a respectat clauza de la art.7 pct.1 și 3 din Contractul de finanțare nerambursabilă, potrivit căreia rambursarea cheltuielilor către beneficiar se va face pe baza cererilor de rambursare, iar în cazul în care beneficiarul nu formulează o cerere de rambursare finală în termen de maxim 60 zile calendaristice de la expirarea perioadei de implementare, este decăzut din dreptul de a solicita rambursarea fără a fi necesară o notificare sau îndeplinirea oricăror alte formalități de către Organismele Intermediare la Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional. Astfel, Contractul de finanțare din 22 martie 2011 a avut o perioadă de implementare de 12 luni potrivit art. 2 alin.(4), iar data începerii implementării a fost stabilită la 23 martie 2011, în raport cu art. 2 pct.1 și 3 din contract, când a început să curgă termenul de 12 luni, iar de la data de 23 martie 2012 a început să curgă termenul de 60 zile prevăzut la art. 7 pct.3 din contract, termen în care recurenta-reclamantă avea dreptul să formuleze cerere de rambursare finală a cheltuielilor.

Soluționând recursul formulat de UAT VC, Înalta Curte de Casație și Justiție:

- A. a admis recursul și a casat sentința pronunțată, trimițând cauza aceleiași instanțe spre rejudecare, urmând să se verifice apărările reclamantei, potrivit cărora ministerul pârât nu și-a respectat obligațiile contractuale de a informa beneficiarul despre măsurile pe care intenționa să le ia, fără a-l îndruma cu privire la implementarea proiectului și rambursarea cheltuielilor;
- B. a admis recursul, reținând că ministerul pârât a dispus rezilierea contractului de finanțare în mod nelegal, fără să apeleze la intervenția instanței competente;
- C. a respins recursul, reținând că, prin nerespectarea termenului prevăzut la art. 7 pct. 3 din contract, care reprezintă legea părților în raport cu dispozițiile art.969 din Codul civil, recurenta-reclamantă a pierdut dreptul de a mai solicita rambursarea cheltuielilor, sancțiune prevăzută expres de părțile contractante, ceea ce a justificat pe deplin măsura rezilierii contractului de finanțare nerambursabilă.

Răspuns: C

- 8 Înalta Curte de Casație și Justiție a fost investită să judece recursurile în interesul legii privind interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 58 alin. (1) din OUG nr. 59/2000 privind Statutul personalului silvic, cu modificările și completările ulterioare, raportat la dispozițiile art. 254 din Legea nr. 53/2003 privind Codul muncii, cu modificările și completările ulterioare, art. 84 lit. a), art. 85 alin.(1) și alin.(2) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare și art. 6 alin. (1) din OUG nr. 85/2006 privind stabilirea modalităților de evaluare a pagubelor produse vegetației din păduri și din afara acestora, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 84/2007.

Soluționând recursurile în interesul legii, ÎCCJ a decis:

- A. admiterea recursurilor în interesul legii, în sensul că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 6 alin. (1) din OUG nr. 85/2006 privind stabilirea modalităților de evaluare a pagubelor produse vegetației forestiere din păduri și din afara acestora, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 84/2007, coroborate cu dispozițiile art. 254 și art. 266 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin raportare la prevederile art. 58 alin. (1) din OUG nr. 59/2000 privind Statutul personalului silvic, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 427/2001, cu modificările ulterioare, acțiunile în răspundere patrimonială formulate împotriva personalului silvic cu atribuții de pază a pădurilor pentru pagubele produse pe suprafețele de pădure pe care le are în pază, în condițiile art. 1 lit. a) din OUG nr. 85/2006, sunt de competența materială a instanțelor de conflicte de muncă;
- B. admiterea recursurilor în interesul legii, în sensul că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 58 alin. (1) din OUG nr. 59/2000 raportat la art. 84 lit. a) și art. 85 alin. (1) și (2) din Legea nr. 188/1999, recuperarea prejudiciului cauzat prin tăieri ilegale de arbori de la personalului silvic contractual însărcinat cu paza pădurilor se realizează, după caz, numai prin asumarea unui angajament de plată sau prin emiterea de către conducătorul autorității sau instituției publice a unui ordin sau a unei dispoziții de imputare. Actele prin care s-a dispus recuperarea prejudiciului pot fi atacate de personalul silvic contractual cu atribuții de pază a pădurilor la instanța de contencios administrativ prevăzută de art. 109 din Legea nr. 188/1999, raportat la art. 10 alin. (1) din Legea nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare;
- C. admiterea recursurilor în interesul legii, în sensul că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 6 alin. (1) din OUG nr. 85/2006 raportate la dispozițiile art. 254 din Codul muncii, cererile de chemare în judecată formulate de Regia Națională a Pădurilor - ROMSILVA, prin direcțiile silvice, pentru obligarea personalului silvic contractual la repararea acestui prejudiciu, sunt inadmisibile.

Răspuns: A

- 9 **Obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă prevederile art. 2 alin. (1) lit. c) teza întâi și art. 8 alin. (1) din Legea nr. 554/2004, situația premisă fiind cea a atacării în fața instanței de contencios administrativ a decretului Președintelui României de numire în funcția de judecător la Curtea Constituțională. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (4) și (5) care consacra principiile separației puterilor în stat și al respectării obligatorii a Constituției și a legilor și în art. 16 privitor la egalitatea în drepturi a cetățenilor.**

Curtea Constituțională a decis:

- A. respingerea excepției de neconstituționalitate, apreciind că nu sunt încălcate dispozițiile art. 1 alin.(4) și (5), art. 126 alin.(6) din Constituție întrucât decretele Președintelui României sunt acte administrative care pot fi supuse cenzurii de legalitate a instanței de contencios administrativ;
- B. admiterea excepției de neconstituționalitate, reținând că dispozițiile ce fac obiectul excepției sunt constituționale în măsura în care se interpretează în sensul că decretele Președintelui privind numirea judecătorilor la Curtea Constituțională sunt excluse din sfera controlului judecătoresc sub aspectul verificării îndeplinirii condiției "înaltei competențe profesionale";
- C. Admiterea excepției de neconstituționalitate, reținând că orice act administrativ emis de o autoritate publică poate fi supus controlului de legalitate al instanțelor de contencios administrativ.

Răspuns: B

- 10 **Prin sentință, Curtea de Apel TM, reținând în esență că prevederile art.70-71 din Legea nr.161/2003 nu sunt aplicabile senatorilor și deputaților, a admis acțiunea/contestația formulată de deputatul KK și a anulat Raportul de evaluare emis de Agenția Națională de Integritate, prin care s-a constatat că acesta, în perioada 2004-2010, în calitatea sa de parlamentar, a propus, avizat și semnat angajarea soției și fiului în cadrul biroului său parlamentar.**

Soluționând recursul formulat de Agenția Națională de Integritate, Înalta Curte de Casație și Justiție:

- A. a admis recursul, reținând, în esență, că toate persoanele menționate la art.1 alin.(1) din Legea nr. 176/2010 se află în aceeași situație juridică, circumscrisă încă din titlul reglementării, prin sintagma „funcții și demnități publice”, iar situația deputaților și a senatorilor, prevăzută la pct.3 din art.1 alin.(1) din lege, este aceeași cu a celorlalte categorii de demnitari și funcționari publici cărora li se aplică actul normativ, astfel încât nu se poate justifica o diferență de tratament juridic în raport cu celelalte categorii de persoane care exercită o demnitate publică sau o funcție publică, pentru a se putea reține că parlamentarilor nu le sunt aplicabile prevederile art.70-71 din Legea nr.161/2003 care reglementează conflictul de interese;
- B. a admis recursul, a casat sentința și a trimis cauza aceleiași instanțe pentru a se verifica dacă, în perioada reținută de autoritatea pârâtă, persoanele angajate de reclamant la biroul său parlamentar, au fost salarizate potrivit dispozițiilor legale;
- C. a respins recursul ca nefondat reținând, în esență, că, într-adevăr, senatorii și deputații nu sunt și nu pot fi asimilați funcționarilor publici, pentru a fi aplicabile prevederile art.70-71 din Legea nr.161/2003, iar Legea nr.96/2006 nu interzice acestora angajarea rudelor în cadrul biroului parlamentar.

Răspuns: A

- 11 Prin cererea înregistrată la Judecătoria Râmnicu Vâlcea, reclamantul C.B. a chemat în judecată pe pârâții M.M.E. și M.L., solicitând instanței ca prin sentința ce o va pronunța să se dispună instituirea interdicției de a înstrăina sau greva cu orice sarcină imobilul apartament cu numărul 28, situat în București, str. P. nr. 62, precum și asupra oricărui imobil deținut în proprietate de către pârâți, până la achitarea împrumutului în sumă de 450.000 lei. În motivarea acțiunii reclamantul a arătat că la data de 13.02.2013 între părți s-a încheiat un contract de împrumut cu titlu gratuit, pârâții asumându-și prin contract obligația fermă de a restitui suma împrumutată până la data de 02.04.2013. Reclamantul a mai arătat că, deși creanța nu a ajuns la scadență, solicită instituirea asupra imobilului proprietatea pârâților a interdicției de înstrăinare, ca o măsură de siguranță că suma împrumutată va fi restituită și că pârâții nu vor încerca să își înstrăineze bunurile imobile tocmai pentru a se sustrage de la obligația pe care și-au asumat-o și de a evita o eventuală urmărire silită asupra bunurilor. Judecătoria Râmnicu Vâlcea, a admis excepția necompetenței sale teritoriale invocată din oficiu și a declinat competența de soluționare a cauzei în favoarea Judecătoriei Sectorului 4 București, reținând că în raport de dispozițiile art. 107 C.pr.civ., cererea de chemare în judecată se introduce la instanța în a cărei circumscripție domiciliază pârâtul, dacă legea nu prevede altfel și având în vedere că pârâții își au domiciliul în București, în circumscripția căreia se află situat de altfel și imobilul. Judecătoria Sectorului 4 București a admis excepția necompetenței sale teritoriale, invocată în termen legal de către reclamant și a declinat competența de soluționare a cauzei în favoarea Judecătoriei Râmnicu Vâlcea, reținând că Judecătoria Râmnicu Vâlcea nu putea să ridice din oficiu în cauză excepția necompetenței sale teritoriale întrucât în cauză competența este de ordine privată și nu de ordine publică.

Înalta Curte de Casație și Justiție, în cadrul regulatorului de competență a stabilit:

- competența aparține Tribunalului Vâlcea, deoarece valoarea obiectului cererii este mai mare de 200.000 lei, în cauză fiind o acțiune personală;
- competența aparține Tribunalului București deoarece în cauză este vorba despre o acțiune reală, al cărei obiect are o valoare mai mare de 200.000 lei;
- competența revine Judecătoriei Râmnicu Vâlcea, care a fost investită cu judecarea unei acțiuni civile personale, iar competența teritorială este de ordine privată, neputând fi invocată din oficiu.

Răspuns: C

- 12 Curtea Constituțională a avut în vedere următoarele argumente la soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor din Codul de procedură civilă cuprinse în art. 13 alin. (2) teza a doua, art. 83 alin. (3), precum și în art. 486 alin. (3) cu referire la mențiunile care decurg din obligativitatea formulării și susținerii cererii de recurs prin avocat:

- legiitorul nu poate da dreptului la apărare garantat de Constituție valențe care contravin caracterului său de garanție a dreptului la un proces echitabil;
- Curtea Europeană a Drepturilor Omului a avut o poziție tranșantă în sensul că cerința ca reclamantul să fie reprezentat de un avocat calificat în fața Curții de Casație poate fi, prin ea însăși, contrară art.6 din Convenție;
- limitările aduse dreptului de a ataca prin recurs hotărârile judecătorești din perspectiva accesului liber la justiție nu au un scop legitim.

Răspuns: A

- 13 Reclamantul A. a chemat în judecată pe B., solicitând obligarea acestuia să îi lase în deplină proprietate și liniștită posesie un imobil a cărui valoare este de 200.000 lei. Prin cerere de intervenție voluntară principală, C. solicită obligarea predării imobilului către el, pretinzând că este proprietar. După admiterea în principiu a cererii de intervenție în etapa cercetării procesului, C. formulează cerere de chemare în garanție a lui D., de la care a cumpărat imobilul în cauză, solicitând obligarea acestuia la plata sumei de 200.000 lei (prețul plătit) și 40.000 lei (cu titlu de daune). Reclamantul A. a invocat excepția tardivității cererii de chemare în garanție deoarece nu a fost formulată la primul termen de la admiterea în principiu a cererii de intervenție principală.

Instanța:

- va respinge excepția invocată de reclamantul A., deoarece intervenientul C. putea face cerere de chemare în garanție față de cererea de intervenție până la terminarea cercetării procesului în fața primei instanțe;
- va respinge excepția invocată de reclamantul A., va admite în principiu cererea de chemare în garanție, dar va putea disjunge cererea de intervenție formulată de C. și cererea de chemare în garanție formulată de C., dacă judecarea cererii principale ar fi întârziată prin cererea de intervenție, caz în care instanța investită rămâne competentă să soluționeze și cererea de intervenție;
- va admite excepția invocată de reclamantul A., va respinge ca tardivă cererea de chemare în garanție, pronunțând o încheiere care se poate ataca numai cu apel, în termen de 5 zile de la pronunțare.

Răspuns: A

- 14 La data de 19 martie 2013, reclamanta persoană juridică D.S. a depus la Judecătoria Salonta o cerere de chemare în judecată a pârâtului persoană fizică U.V., solicitând instanței să îl oblige pe pârât la plata sumei de 25.000 de lei, cu titlu de preț pentru bunul confecționat și livrat, conform facturii acceptată la plată prin semnătură, precum și a penalităților de întârziere în cuantum de 8450 de lei, conform clauzelor contractuale. Pârâtul nu s-a prezentat la judecată și nu a depus întâmpinare, iar judecătoria a admis în parte acțiunea, numai cu privire la obligația principală de plată a sumei de 25.000 de lei, respingând capătul de cerere privind penalitățile.

Apelul declarat de reclamant a fost admis de Tribunalul Bihor, prin decizie pronunțată la data de 11 ianuarie 2014, iar sentința a fost schimbată în parte, în sensul admiterii în întregime cererii de chemare în judecată și obligare a pârâtului și la plata penalităților de întârziere. Decizia a fost comunicată părților la data de 20 ianuarie 2014.

La data de 22 ianuarie 2014, pârâtul a depus la Tribunalul Bihor o contestație în anulare prin care a solicitat anularea atât a sentinței primei instanțe, pe motiv că nu a fost legal citat și nici nu a fost prezent la termenul când a avut loc judecata, cât și a deciziei pronunțate în apel, pe motiv că decizia instanței de apel este consecința unei erori materiale, aceasta neobservând că penalitățile ar fi curs, conform contractului, numai în cazul unei puneri în întârziere prin notificare trimisă doar prin executor judecătoresc, care nu s-a realizat.

Analizând contestația și motivele invocate, Tribunalul Bihor:

- A. va respinge în întregime contestația, reținând că motivul nelegalei citări în fața primei instanțe putea fi invocat prin apel sau recurs, iar celălalt motiv constituie o greșeală de judecată și nu o eroare materială în sensul legii;
- B. va disjunge contestația, va declina competența de soluționare a contestației în anulare îndreptată împotriva sentinței primei instanțe la Judecătoria Salonta și va reține spre judecată contestația în anulare promovată împotriva deciziei pronunțată de tribunal;
- C. va disjunge contestația, va declina competența de soluționare a contestației în anulare îndreptată împotriva sentinței primei instanțe la Judecătoria Salonta și va respinge contestația formulată împotriva deciziei pronunțată de Tribunalul Bihor întrucât, potrivit legii, numai împotriva hotărârilor instanțelor de recurs se poate formula o contestație în anulare întemeiată pe acest motiv.

Răspuns: B

- 15 Prin cererea formulată la data de 18 februarie 2013, reclamantul D.R. a chemat în judecată pârâtul K.M. solicitând instanței obligarea acestuia la plata sumei de 45.000 de lei cu titlu de despăgubiri, solicitând judecarea cauzei în lipsă, dar fără a timbra corespunzător cererea. La termenul din 25 mai 2013, la solicitarea pârâtului, judecătoria a dispus suspendarea judecării cauzei, până la soluționarea definitivă a dosarului nr.63/X/2013, privind un litigiu dintre aceleași părți, apreciind că judecata depinde de existența sau inexistența unui drept ce face obiectul aceluia litigiu. Acest dosar s-a soluționat iar hotărârea a rămas definitivă la data de 22 septembrie 2013. Ulterior, la data de 28 aprilie 2014, instanța a dispus, din oficiu, reluarea judecării după suspendare, constatând că motivul pentru care a fost dispusă suspendarea nu mai subzistă și dispunând citarea părților. La termenul de judecată fixat, deși nu s-au prezentat nici reclamantul și nici pârâtul, constatând că s-a solicitat judecarea în lipsă, judecătoria a rămas în pronunțare și a admis în totalitate cererea reclamantului. Prin apelul declarat, pârâtul a invocat nelegalitatea hotărârii, subliniind că prima instanță nu putea să procedeze la soluționarea pe fond a pricinii din două motive:

- acțiunea reclamantului a fost redactată, semnată și înregistrată la prima instanță de avocat iar la dosar nu s-a depus împuternicirea avocațială, astfel că cererea trebuia anulată ca fiind formulată de o persoană care nu a justificat calitatea sa de reprezentant;
- prima instanță nu putea soluționa pe fond cererea deoarece de la data soluționării definitive a dosarului 63/X/2013 și până la momentul redeschiderii cauzei au trecut mai mult de 6 luni, timp în care pricina a stat în nelucrare intervenind de drept perimarea acesteia, excepție pe care nu a putut să o invoce la fond deoarece nu s-a putut prezenta la ultimul termen de judecată, fiind plecat din țară în interes de serviciu.

Reclamantul-intimat nu a depus întâmpinare. Analizând motivele de apel, tribunalul:

- A. admite apelul și schimbă în tot hotărârea primei instanțe în sensul că anulează ca insuficient timbrată cererea de chemare în judecată deoarece reclamantului i s-a pus în vedere cuantumul taxei datorate și nu s-a conformat în termenul stabilit de instanță și nici ulterior până la soluționarea în fond a cauzei;
- B. admite apelul și schimbă în tot hotărârea primei instanțe, în sensul constatării intervenirii perimării de drept a cererii de chemare în judecată;
- C. respinge apelul ca nefondat și dispune, prin aceeași decizie, obligarea reclamantului la plata diferenței de taxă de timbru datorată în fața primei instanțe, această parte a dispozitivului constituind titlu executoriu potrivit legii.

Răspuns: C

- 16 La data de 4 februarie 2015, reclamantul A. a formulat acțiune în revendicare în contradictoriu cu pârâtul B, înregistrată pe rolul judecătorei. Totodată, a cerut despăgubiri pentru lipsa de folosință și acordarea cheltuielilor de judecată.

În motivare a arătat că B. este cetățean portughez și a indicat domiciliul acestuia din Portugalia. A solicitat ca stabilirea termenelor în cauză să se facă în funcție de această circumstanță pentru că, în vederea executării în străinătate a eventualei hotărâri favorabile, trebuie să facă dovada că acțiunea a fost comunicată pârâtului într-o manieră care să-i permită acestuia să-și pregătească apărarea, în conformitate cu art.34 pct.2 din Regulamentul nr.44/2001 al Consiliului privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială. Totodată, a precizat că valoarea imobilului revendicat este de 182.675 lei, potrivit certificatului fiscal eliberat de autoritatea competentă.

Prin întâmpinare, pârâtul B. a invocat două excepții, respectiv:

- în principal, excepția necompetenței teritoriale, solicitând declinarea competenței în favoarea instanței în raza căreia se află domiciliul său în Portugalia; în motivare a arătat că această instanță este competentă potrivit art.2 alin.1 din Regulamentul nr.44/2001;
- în subsidiar, dacă prima excepție nu este admisă, excepția necompetenței materiale, solicitând declinarea competenței în favoarea tribunalului în raza căruia se află imobilul revendicat; în susținere a arătat că, la momentul încheierii actului autentic prin care a dobândit imobilul, notarul public a calculat taxele specifice operațiunii potrivit grilei notariale cuprinzând valorile orientative ale proprietăților imobiliare la valoarea de 250.000 lei.

Analizând cele două excepții, instanța:

- A. își va declina competența în favoarea instanței portugheze, dispunând înaintarea dosarului către aceasta;
- B. își va declina competența în favoarea tribunalului, dispunând înaintarea dosarului către acesta;
- C. va respinge ambele excepții, constatând propria sa competență.

Răspuns: C

- 17 În urma unei cereri formulate la data de 14 iunie 2013, judecătoria a admis în parte pretențiile reclamantului D.G. formulate împotriva pârâtului T.R., obligându-l pe acesta din urmă să demoleze grajdul construit pe terenul reclamantului, respingând capătul de cerere privind demolarea în parte a hambarului, stabilind totodată linia de hotar dintre cele două proprietăți învecinate, cu luarea în considerare a expertizei topografice administrată în cauză.

Împotriva acestei hotărâri a declarat apel pârâtul invocând, pentru prima dată în apel, autoritatea de lucru judecat, susținând că cele două proprietăți învecinate au fost deja grănițuite în urma unui proces finalizat irevocabil în anul 2006, purtat între reclamant și tatăl pârâtului care avea calitatea de proprietar al imobilului la acea vreme, iar față de linia de hotar stabilită în acel proces, pretențiile reclamantului sunt vădit nefondate.

Înainte de al doilea termen de judecată în apel, sub pretextul că s-a înțeles cu reclamantul-intimat, pârâtul-apelant a depus la dosar o declarație autenticată la notar, de renunțare la judecarea apelului, condiționată de plata de către reclamantul-intimat a cheltuielilor de judecată avansate în apel de către apelant până la data soluționării apelului. Părțile nu s-au mai prezentat la al doilea termen de judecată, astfel că, observând că s-a solicitat judecarea în lipsă, instanța de apel:

- A. va lua act de renunțarea pârâtului la judecarea apelului, ca o manifestare a principiului disponibilității în procesul civil;
- B. va lua act de achiesarea pârâtului la hotărârea primei instanțe și va respinge apelul ca nefondat;
- C. constatând existența autorității de lucru judecat, va admite apelul și va schimba în întregime hotărârea primei instanțe respingând acțiunea reclamantului.

Răspuns: C

- 18 Prin sentința nr.y/x/2014 tribunalul a admis în parte acțiunea reclamantei obligând pârâtul la plata sumei de 1.250.000 lei fără TVA, reprezentând contravaloare energie electrică. Reclamanta a solicitat primei instanțe lămurirea expresiei „fără TVA” din dispozitivul hotărârii pronunțate în sensul de „fără TVA inclus” pentru a nu se crea confuzie cu expresia "nu se datorează TVA".

Prin încheierea din 15 noiembrie 2014, tribunalul a admis cererea reclamantei conform art. 443 C. pr. civ. și a lămurit sentința, în sensul că „suma de 1.250.000 lei fără TVA” reprezintă „suma netă în care nu este inclus TVA”, în considerente arătând că TVA se va calcula separat, în condițiile legilor fiscale. Împotriva încheierii a declarat apel pârâtul. Instanța de apel a admis apelul pârâtului, schimbând încheierea atacată, în sensul că „suma de 1.250.000 lei fără TVA” reprezintă „suma de 1.250.000 lei în care este inclusă și TVA”. Instanța de apel a reținut că, din raportul de expertiză, astfel cum a precizat expertul la solicitarea curții de apel, nu rezultă că în suma de 1.250.000 lei reținută ca reprezentând contravaloarea energiei electrice datorată de pârâtă reclamantei, nu ar fi inclus și TVA-ul, câtă vreme această sumă a fost stabilită pe baza unor facturi ce includeau TVA. În ceea ce privește soluțiile instanțelor:

- A. soluția instanței de apel este greșită deoarece curtea de apel a examinat împrejurările ce țin de fondul cauzei, respectiv, a făcut o reinterpretație și chiar o completare a probei cu expertiză contabilă dispusă de instanța care a soluționat fondul cauzei, aspecte ce au determinat repunerea în discuție, în procedura specială a lămuririi dispozitivului prevăzută de art. 443 C. pr. civ., a unei hotărâri judecătorești devenită între timp definitivă prin neapelare;
- B. soluția instanței de apel este greșită deoarece în procedura lămuririi dispozitivului nu este admisibilă administrarea unor probe noi sau completarea probelor deja administrate;
- C. soluția primei instanțe este greșită deoarece, în caz de admitere a cererii de lămurire ar fi trebuit să prevadă chiar în dispozitiv că „suma de 1.250.000 lei fără TVA” reprezintă „suma netă în care nu este inclus TVA, sumă la care se va adăuga TVA, în condițiile legilor fiscale”.

Răspuns: A

- 19 Reclamantul AA a formulat o acțiune în anularea unui certificat de moștenitor emis pe numele pârâților AN și BC, iar la judecata în fond a cauzei, instanța a acordat 23 de termene, în principal pentru lipsa dosarului notarial.

În calea de atac, sentința pronunțată de instanța de fond a fost casată cu trimitere spre rejudecare, iar cu ocazia rejudecării, s-au acordat 18 termene de judecată. Judecata căii de atac exercitată împotriva celei de a doua hotărâri a durat 2 ani, iar durata totală a procedurilor derulate a fost de 6 ani și 4 luni.

După finalizarea procesului, reclamantul AA a formulat împotriva statului o acțiune în despăgubiri pentru durata nerezonabilă a procedurii în fața instanței naționale.

Ulterior, reclamantul a sesizat CEDO cu o plângere întemeiată pe articolul 13 din Convenție.

CEDO va constata că nu a fost încălcat articolul 13 din Convenție în situația în care:

- A. instanța internă a respins acțiunea ca inadmisibilă, motivând că urmează a fi adoptată o lege specială privitoare la dreptul la despăgubire, pentru situația în care se invocă durata nerezonabilă a procedurii;
- B. instanța internă a respins acțiunea ca inadmisibilă, întrucât reclamantul nu a formulat anterior o cerere privind accelerarea procedurii, astfel încât nu are deschisă calea acțiunii în despăgubiri;
- C. acțiunea a fost admisă, cu respectarea garanțiilor prevăzute de articolul 6 (referitoare la accesul la justiție și durata rezonabilă a acestui tip de procedură), iar reclamantului i-a fost acordată o reparație comparabilă cu cele acordate de CEDO în cauze similare, care i-a fost plătită efectiv în termen de 1 lună de la pronunțarea hotărârii instanței interne.

Răspuns: C

20 La sfârșitul anului 2013 domnul AB, cetățean român domiciliat în România, a cumpărat un autoturism de ocazie din Bulgaria. Dorind să înmatriculeze acest vehicul în România a fost obligat să achite timbrul de mediu, potrivit legislației naționale în vigoare.

La începutul anului 2014, domnul AB a sesizat instanța română competentă cu o cerere privind restituirea timbrului de mediu. El a invocat că legislația națională aplicată este incompatibilă cu prevederile Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene.

Instanța, constatând că este necesară pronunțarea unei hotărâri preliminare se adresează CJUE cu o cerere:

- A. pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare vizând interpretarea art. 30 TFUE;
- B. pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare vizând interpretarea art. 36 TFUE;
- C. pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare vizând interpretarea art. 110 TFUE.

Răspuns: C